

Medlemsbladet

UPPSALA SENIORUNIVERSITET

ÅRGÅNG 35 NR 1 FEB 2013

**De kopplar
ljud och bild
sid 5**

**Årsmöteshandlingar
sid 10**

Medlemsbladet

Medlemsinformation för Uppsala Senioruniversitet. Utkommer med fem nummer per år.
Ansvarig utgivare: Ulla Myhrman
Redaktörer: Karin Carlsson, Sig-Britt Edéll, Inger Hammer, Anders Källström, Agneta Sundelöf, Margareta Westin
Tryckeri: Wikströms Tryckeri AB, Uppsala
ISSN: 1651-0445

Uppsala Senioruniversitet

Org nr 81 76 02-4969
Ordförande: Ulla Myhrman

Sekretariat:

Expedition: Portalgatan 2A
Postadress: Box 386, 751 06 Uppsala
Telefon: 018-24 35 01
Öppettider: mån-fre kl. 10.00–12.00
E-post: usu@folkuniversitetet.se
Webbplats: www.usu.se
Malin Åkerblom, ordförande
018-32 07 34 (hem)

USU:s årsavgift. För att delta i USU:s aktiviteter måste Du ha betalat årsavgiften 200 kronor. Den betalas en gång per år helst under oktober–november och gäller följande kalenderår.

Plusgiro

För årsavgift: 19 74 24-5
För cirklar och föreläsningar: 39 70 67-0
För resor och studiebesök: 498 69 81-1

Meddela adressändring. Det är viktigt att USU:s expedition har rätt adress till sina medlemmar så att informationen går fram. Glöm därför inte att meddela ändringar av e-post, annan adress och telefonnummer till expeditionen.

WWW.USU.SE

Omslagsbild: Våren är på väg
Foto: Inger Hammer

Tack för mig!

Efter tre år som ordförande i styrelsen för Uppsala Senioruniversitet lämnar jag nu över stafettpippen till nya krafter. Det har varit tre fantastiska år fyllda av meningsfullt arbete och många trevliga personkontakter. Att sammanfatta de gångna tre åren på några rader låter sig inte göras. Men några tankar om hur jag upplevt den

tid som varit vill jag ändå förmedla.

Uppsala Senioruniversitet har en verksamhet som har stor betydelse för många människor. Att efter ett långt yrkesverksamt liv ges möjlighet att delta i vårt omfattande, varierade och kvalificerade program sätter en guldkant på tillvaron för ett stort antal medlemmar. Det har givit mig en stor tillfredsställelse att möta så många glada och nöjda deltagare i våra aktiviteter. Och alla uppskattande ord om senioruniversitetet som jag fått motta har värmt mitt hjärta. Det har känts som om jag deltagit i en viktig verksamhet.

En förutsättning för att alla delar av senioruniversitetet skall fungera bra är insatserna från våra funktionärer. Såväl programinnehåll som organisation av verksamheten förutsätter ett stort engagemang av många villiga och frivilliga krafter. Det har varit en förmån att få vara en del av hela denna fantastiska skara av kvalificerade funktionärer. Jag har alltid med glädje gått till våra olika möten i förvissning om att den samlade kompetensen skulle leda till ett bra resultat. Vi har haft trevligt tillsammans och jag har fått många nya vänner. Vänner för livet.

När jag nu skriver min sista ledare vill jag tacka alla föreningsmedlemmar för det intresse, stöd och engagemang ni visat för senioruniversitetet. Det är ju för er vi finns till och det är tillsammans med er vi kan njuta av den tredje ålderns möjligheter. Ett speciellt tack vill jag rikta till alla de ideellt arbetande funktionärerna, vilkas insatser är en förutsättning för att verksamheten skall fungera. Ni har alla varit oumbärliga medarbetare för mig och jag har med stort förtroende kunnat luta mig mot er i alla de ofta oförutsedda situationer som kan uppstå.

Jag ser nu tillbaka på mina tre år med glädje. Än en gång tack till er alla!

Ulla Myhrman
ordförande

Tisdagsföreläsningar

5 mars

Karin Strand

Känsliga bitar: sentimental schlager mellan publik och kritik

Gästvärd: Ingrid Åberg

16 april

Göran Ulväng

Den uppländska herrgårdens uppgång och fall 1750–1950

Gästvärd: Kersti Ullenhag

19 mars

Tommy Möller

Det svenska politiska landskapet inför valet 2014

Gästvärd: Kersti Ullenhag

14 maj

Stig Strömholm

Mitt universitetsliv – några reflexioner

Gästvärd: Johnny Andersson

2 april

Lisen Hessner

Staden genom konsten. Hur, var och varför?

Gästvärd: Carl-Olof Jacobson

Föreläsningarna äger oftast rum kl. 13.15 i sal X universitetshuset. De beräknas pågå till ca kl. 14.00 varefter möjlighet till frågor ges fram till ca 14.30. Hörselslinga finns i alla lokalerna. Sal X kan nås med hiss från universitetshusets baksida med ingång från S:t Olofsgatan.

Kom i god tid

Många av tisdagsföreläsningarna blir snabbt fullsatta.

**Nästa nummer av tidningen utkommer den 7/5
Manusstopp 8/4**

RESOR OCH STUDIEBESÖK

Tidigare annonserade resor som kan ha rest- eller återbudsplatser:

Söndag 10 mars: Hjälp sökes, Benny Andersson – musikal på Orienteatern
Lördag 5 april: Turandot på Kungliga Operan
Torsdag 11 – tisdag 23 april: Huset Habsburg. Bussresa till Wien
Lördag 4 – lördag 11 maj: Kroatien och Bosnien - Hercegovina
Söndag 19 maj: West Side Story på Stockholms Stadsteater

Nya resor:

Söndag 17 mars

Farliga förbindelser

Dramaten

av Christopher Hampton efter Choderlos de Laclos roman. Denna moderna klassiker är tillbaka i en ny fräck och generös uppsättning med levande musik och vackra kostymer. I rollerna Livia Millhagen, Jonas Malmsjö, Ellen Jelinek, Alexandra Rapaport, Josephine Alhanko, Elin Klinga, Jan Malmsjö och Adam Pålsson. Information i bussen av Staffan Bergsten.

Tider:

Kl. 13.00 Avfärd från S:t Eriks torg
Kl. 15.00 – 18.30 Föreställning
Ca kl. 20.30 Åter i Uppsala

Pris: 500 kr

Bindande anmälan görs till USU:s sekretariat, 018-24 35 01
Första anmälningdag: onsdag 6 mars
Ansvarig: Margareta Knutsson, 073-627 27 02

Fredag 22 mars

Moment - Le Corbusiers hemliga laboratorium

Utställning på Moderna museet

Le Corbusier betraktas av många som 1900-talets mest betydelsefulla arkitekt. Hans del i framväxten av en internationell modern arkitektur och stadsplanering kan knappast överskattas. Trots det har Le Corbusier inte uppmärksamrats i Nordeuropa med en utställning som omfattar hela konstnärskapet förrän nu.

Tider:

Kl. 9.00 Avfärd från S:t Eriks torg
Kl. 11.00 Visning av utställningen.
Lunch i cafeterian (ingår ej)
Kl. 13.30 Avfärd från Moderna museet
Ca kl. 15.30 Åter i Uppsala
Pris: 300 kr
Bindande anmälan görs till USU:s sekretariat, 018-24 35 01
Första anmälningdag: fredag 8 mars
Ansvarig: Elisabeth Sellin Linde, 073-930 15 55

Lördag 6 april

Chéri

Dramaten

av Colette och Léopold Marchand. Chéri är ett roligt, överraskande och djupt sorgligt triangeldrama som diskuterar åldrandets för- och nackdelar, okonventionell kärlek, maktförhållandena mellan könen och vår tids ungdomsfixering. Regi: Jenny Andersson. I rollerna bl.a. Lena Endre, Hamadi Khemiri och Richard Wolff

Tider:

Kl. 11.00 Avfärd från S:t Eriks torg
Kl. 13.00 Föreställningen börjar
Kl. 15.30 Hemfärd
Ca kl. 17.00 Åter i Uppsala

Pris: 450 kr

Bindande anmälan görs till USU:s sekretariat, 018-24 35 01
Första anmälningdag: tisdag 5 mars
Ansvarig: Margareta Knutsson, 073-627 27 02

Söndag 28 april – tisdag 30 april

Kristina från Duvemåla teaterkryssning till Helsingfors med Favoritresor

Då Svenska teatern i Helsingfors återinvigdes efter en stor renovering satte man upp Benny Anderssons och Björn Ulvæus musikal Kristina från Duvemåla. Det är historien om en liten skara människor från Småland, där magra, steniga jordar gjorde livet hårt, framtidsutsikterna var obefintliga och drömmen om Amerika växte sig allt starkare. Lars Rudolfsson är succéregissör. Föreställningen som fått strålände

kritik ges på svenska.

Tider:

Söndag 28 april kl. 14.40. Avresa med buss från Willys, Hjalmar Brantingsgatan 46, till Siljaterminalen i Värtahamnen
Kl. 17.00 Båten avgår. Buffémiddag inkl vin/måltidsdryck och kaffe
Måndag 19 april: Frukost. Ankomst till Helsingfors kl. 09.55 (lokal tid). Lunch på egen hand, t.ex. i Saluhallen
Kl. 12.00 Föreställning på Svenska teatern
Kl. 17.00 (lokal tid) avgår båten.
Kl. 18.00 tre rätters middag à la carte (exkl. dryck)
Tisdag 30 april: Frukost
Kl. 9.30 ankomst till Värtahamnen
Kl. 10.30 Buss till Uppsala, ankomst ca 12.15 till Willys
Pris: 2 910 kr inkl. del i tvåmanshytt med fönster mot Promenad, måltider, biljetter, bussar
Tillägg för enkelhytt: 250 kr
Bindande anmälan görs till USU:s sekretariat, 018-24 35 01
Första och sista anmälningdag: torsdag 7 mars
Ansvariga: Maj Aldskogius, 070-565 56 79 och Gudrun Bäckström, 070-347 14 03

Stadsvandringar i Uppsala med Helena Harnesk

1. Måndag 29 april kl 14.00 – 15.30

Uppsala i händelsernas centrum

Uppsala är en speciell stad fylld av spännande historier utifrån bevarade hus och platser. Helena Harnesk berättar om vikingarna, domkyrkan, universitetet, tullarna, fattighuset m.m. Nästan hela Uppsala försvann i den stora branden 1702. Start på Fyrstorg vid parkeringsskylten MC.
Pris: 125 kr
Bindande anmälan görs till USU:s sekretariat, 018-34 25 01
Första anmälningdag: tisdag 19 mars
Ansvarig: Brittmarie Ekholm, 0731-54 28 26

2. Måndag 6 maj kl 14.00 – 15.30
Stadsvandring längs Fyrisån.

Helena Harnesk berättar om slaget i Uppsala 1160, munkarna i klostret, svält och brobygge, en professorsgård, stadens tvätterskor, mjölnaren i

kvarnen, studenterna och Sveriges mest berömda polismästare. Start vid S:t Eriks brunn på S:t Eriks torg.
Pris: 125 kr

Bindande anmälan görs till USU:s sekretariat, 018-24 35 01
Första anmälningdag: onsdag 20 mars
Ansvarig: Brittmari Ekholm, 0731-54 28 26

Tisdag 21 maj

Bussresa till Stora Sundby

– sagoslott vid Hjälmarén –

med Karl-Johan Eklund

Det medeltida slottet byggdes om i gammalnordisk stil på 1800-talet av Carl de Geer. Dess arkitektur symboliserar en årskalender; 52 rum, 4 stora torn, 12 små torn och 365 fönster. Stora Sundby slott och gods innehas och bebos i dag av paret Klingspor. Slottet är inte handikappanpassat, så visningen lämpar sig tyvärr inte för personer med rörelsehinder.

Tider:

Kl. 8.30 Avresa från S:t Eriks torg. Visning av Jäders kyrka. Busskaffe
Kl. 12.00 Lunch i Café Smedstugan på Stora Sundby

Kl. 13.00 – 14.00 Visning av slottet av friherre Johan Klingspor

Kl. 14.00 – 14.30 Fri tid, möjlighet att besöka en antikhandel

Ca kl. 16.30 Åter i Uppsala

Pris: 650 kr inkl. buss, guidning, lunch, kaffe och entré

Bindande anmälan görs till USU:s sekretariat, 018-24 35 01

Första anmälningdag: måndag 11 mars

Ansvariga: Maj Aldskogius, 070-565 56 79 och Mia Virving, 070-968 76 36

Torsdag 23 maj

Ängsö nationalpark

i Roslagen

Ängsö är Sveriges äldsta och skärgårdens enda nationalpark, 1,5 mil S om Norrtälje. Grusvägarna på ön går bra att vandra även med rollator. Naturum vid Hemviken och flera handikapptoletter på ön. Matsäck medtages. Det finns ingen affär på ön men det är möjligt att fika på den korta båtresa Östanå – Ängsö. Fritidskläder rekommenderas.

Information i bussen av f.d. univ. lektor Lena Jonsell, författare av bl.a. ”Upplands flora” (2010) och Bengt Jonsell, prof. Bergianus em.

Tider:

Kl. 08.30 Avresa från S:t Eriks torg

Kl. 10.35 Båt från Östanå

Kl. 11.10 Ankomst till Ängsö. En timmes rundvandring med tillsyningsmannen som guide. Därefter fri tid för att äta matsäck och vandra runt på egen hand

Kl. 13.45 Båt tillbaka till Östanå, därefter buss till Uppsala.

Ca kl. 16.30 Åter i Uppsala

Pris: 450 kr för bussresa, båtresa och guidning

Första anmälningdag: onsdag 13 mars

Bindande anmälan görs till USU:s sekretariat, 018-24 35 10

Ansvarig: Kerstin Backström, 070-427 28 09

Tisdag 4 juni 2013

Konstutställningen Hello nature av William Wegman

på Artipelag

Artipelag är en ny och unik mötesplats på Hälludden på Värmdö, med utsikt över Baggensfjärden, ritat av arkitekten Johan Nyrén, på uppdrag av familjeföretaget BabyBjörn AB. Förutom konstutställningar och naturstigar erbjuder Artipelag också mat i två restauranger, samt en designbutik.

Tider:

Kl. 9.00 Avresa från S:t Eriks torg.

Tid för rundvandring och/eller besök i designbutiken

Kl. 11.30 Buffélunch

Kl. 13.00 – 14.00 Guidad visning (2 grupper)

Kl. 14.30 Avresa från Artipelag

Ca kl. 16.30 Åter i Uppsala

Pris: 650 kr

Bindande anmälan görs till USU:s sekretariat, 018-24 35 01

Första anmälningdag: måndag 18 mars

Ansvarig: Elisabeth Sellin Linde, 073-930 15 55

Tisdag 11 – lördag 15 juni

”Ack Värmeland du sköna”

med guider från Geijerskolan i Ransäter

Program:

Tisdag 11 juni: kl 10.00 Avresa från S:t Eriks torg. Inkvartering, middag och introduktion

Onsdag 12 juni: Ransäter och Munkfors, två bruksorter i Klarälvsdalen

Tema: Järnet, politiken och herrgårdskulturen (Erlandergården, Geijersgården, kulturhuset Laxholmen och Gamla bruket i Munkfors)

Torsdag 13 juni: Karlstadtrakten
Tema: Fröding (Alsters herrgård), medeltidskyrkan på Hammarö, Karlstad

Fredag 14 juni: Fryksdalen och Jösse härad

Tema: Landskapet och sagan, de vackra textilerna och den sköna musiken (Mårbacka, Klässbols linneväveri, Rottneros park, konsert på Geijerskolan)

Lördag 15 juni: kl. 9.30 Hemresa

Pris: 4 200 kr inkl. bussresa, helinackordering på Geijerskolan, guidning och entréavgifter

Enkelrumstillägg: 380 kr
Bindande anmälan görs till USU:s sekretariat 018-24 35 01

Ansvariga: Gudrun Bäckström, 070-347 14 03 och

Margareta Knutsson, 073-627 27 02

ANMÄLAN

Första anmälningdagen kan du anmäla dig på telefonsvararen 018-24 35 01 fr.o.m. kl. 7.00 (precis) Du kan anmäla max. fyra medlemmar med namn och telefonnummer.

De som fått plats får ett inbetalningskort med posten. Betala ej innan du fått denna bekräftelse!

Deltagande i arrangemangen förutsätter att årsavgiften är betald.

Koördning för anmälan

Till arrangemang som kräver bussresa finns endast 50 platser. När efterfrågan är stor kan vi inte tillmötesgå alla, men vi registrerar alla anmälningar med dag och klockslag och får på så vis en rättvis turordning. Vi beklagar de gånger biljetterna inte räcker till.

Oförutsedda händelser som kan påverka resor meddelas på måndagar i Upsala Nya Tidning under Föreningsnytt. Samma information lämnas på vår webbplats www.usu.se

Söndag 18 augusti

Titus mildhet av W A Mozart

Drottningholms Slottsteater

Opera seria i två akter, spelas på italienska, textas till svenska. Som i alla Mozart-operor, möter vi här människor med äkta känslor. Den romerska kejsaren Tito luras av sin bästa vän, men väljer att inte straffa utan förlåta. En internationell rollista och några av Mozarts allra bästa körpartier. Dirigent Mark Tatlow.

Tider:

Kl. 13.00 Avresa från S:t Eriks torg.
Busskaffe vid ankomst till
Drottningholm

Kl. 15.00 Presentation av föreställningen i Déjeuner Salon

Kl. 16.00 Föreställningen börjar.

Hemresa efter föreställningen

Ca kl. 20.00 Åter i Uppsala

Pris: 800 kr inkl bussresa, kaffe och biljetter (rad 8 – 18)

Bindande anmälan till USU:s sekretariat 018-24 35 01

Första anmälningdag: torsdag 21 mars

Ansvariga: Elisabeth Sellin Linde,
073-930 15 55 och
Gudrun Bäckström, 070-347 14 03

Resor som annonseras i nästa medlemsblad:

Aug.-sept.: Andra stadsvandringar i Uppsala med Helena Harnesk

Lördag 19 okt.: Carmina Burana på Folkoperan

Vecka 39/40, ev 41: Skottland med Rolf Wendle. Se USU:s hemsida.

Anmälan: 018-12 48 38.

De kopplar ljud och bild

AV-hjältarna

Vi har skrivit om detta tidigare. Men problemet har hållit sig kvar. Vi har alla varit med om det – den mystiska elektronikens fadäser. Den efterlängta föreläsningen kan inte börja i tid, blir avbruten gång på gång, en del av lyssnarna får klara sig utan hörslingan eller något annat elektroniskt mysterium som har skapat irritation bland åhörare och framför allt för föreläsaren.

Men någonting har hänt! Redaktionen har lagt märke till stora förbättringar och har beslutat undersöka saken, det vill säga uppsöka AV-gruppen för ett reportage.

Ove Virhammar

gruppen som ordförande, lärare, uppgiftsfördelare och framför allt som mottagare av felrapportering. Han ger en snabb översikt över alla de variationer av kopplingar som måste till då ljud och bild ska förmedlas från en föreläsare till en publik. Och jag förundras över att denna kunskap kan inhämtas vid ett fåtal utbildningsdagar. Han berättar att alla har en komprimerad

Men det fanns ingen grupp i vanlig mening. Inga ärrade tekniker som träffades då och då och diskuterade nya datorer, nya kopplingar eller nya USB-möjligheter. Allt det där som för många av oss tycks ligga utanför vår fattningsförmåga. Däremot fanns det 12-15 personer som träffas två gånger om året till utbildningsdagar i de olika lokaler där de kommer att utföra sina hjälteinsatser – i universitetets eller Missionskyrkans många salar.

Lasse Sunnås håller ihop

”handbok” till stöd, som hjälper dem att möta alla eventuella situationer.

Han berättar vidare att avsikten är att varje föreläsning och varje serie ska ha sin egen ansvarige AV-tekniker, helst med en reserv. Efter varje träff avrapporterar man om något har uppstått som bör åtgärdas och på det viset har Lasse en ständig överblick över hela materialets tillstånd och kan ingripa på olika sätt. En av svagheterna i systemet meddelar han är att det innehåller för få medarbetare. Så må alla ni glada begåvade seniorer, som inte har den elektroniska tummen mitt i handen anmäla er till Lasse Sunnås. Sekretariatet hjälper till.

Hans Börling Lasse Sunnås, Johnny Andersson, Sture Eriksson, Bengt Everitt, Bo Olsson, Agneta Lindsjö, Karin Huss, Eva von Scherling, Inga Svanfeldt

Eva von Scherling, Lasse Sunnås, Ove Virhammar, Hans Börling, Karin Huss

Text: Agneta Sundelöf
Foto: Inger Hammer

Porträtt av en tisdagsföreläsare

Tisdagsföreläsare Karin Strand

Karin Strand kommer och hämtar mig i receptionen i Bonnierhuset i Stockholm. Vi tar hissen ner till tredje våningen (det är ett suterränghus!) och Statens Musikverk, som bland annat inrymmer Svenskt Visarkiv. Vi sätter oss ner i Karins arbetsrum med utsikt över bangården. – Jag har hamnat precis rätt! Här har jag en tjänst som förenar mitt musikintresse med min profession som litteraturvetare, säger Karin.

Karin var helt inställd på att det var musik i någon form hon skulle ägna sig åt. Efter studenten i Alingsås gick hon på teaterkurs i Göteborg och Visskolan i Kungälv. Hon skrev egna låtar och spelade och sjöng i olika gruppkonstellationer.

Karin läste tyska i München och senare på universitetet i Göteborg och Lund. Hon insåg att det framför allt var litteraturmomenten som intresserade henne och bestämde sig 1993 för att flytta upp till Umeå och läsa litteraturvetenskap. Hon upptäckte att vis- och särskilt populärmusiktexter är en textform som knappt någon ägnat sig åt ur ett litteraturvetenskapligt perspektiv. Karin skrev sin första uppsats om Magnus Ugglas satirteknik. Som c-uppsats valde hon att analysera texter i dansbandsmusiken, framför allt ur ett genusperspektiv. Det intresserade henne att titta på texter som inte är skrivna för att läsas utan på helt andra villkor.

– Det blev en massa liv omkring uppsatsen, berättar Karin. Plötsligt var det någon som akademiskt satte fokus på en folklig företeelse. Då förutsattes det att jag hade en kritisk hållning och jag blev efterfrågad till debattprogram i radio och TV om ”dansbandseländet”.

Inte minst beroende på reaktionen på uppsatsen om dansbandsmusiken insåg hon att det fanns mycket kvar att göra på området populärmusiktexter och beslöt sig för att forska vidare på det området. 2003 disputerade hon med avhandlingen *Känsliga bitar: text- och kontextstudier i sentimental populärsång*. Det är om den hon kommer att hålla föreläsningen den 5 mars.

I Umeå träffade Karin sin man och det första barnet föddes ett par veckor efter slutseminariet på avhandlingen. Karin undervisade ett par år på Litteraturvetenskapliga institutionen i Umeå. 2006 fick hon en tjänst som forskningsarkivarie på Svenskt Visarkiv i Stockholm och familjen flyttade ner till Vendelsö i Norra Haninge.

Blindsånger och grävsjuka

Karin ägnar sig en del åt egen forskning. Just nu studerar hon, delvis med stöd av medel från Salénstiftelsen, ”blindsånger”, tiggerverser i skillingtryck som skrevs av och om blinda. Dessa vistexter är nästan alltid upplagda som självbiografier i miniatyr, versifierade berättelser som skildrar deras olycksöde. Det var bokstavligt talat fråga om att sälja sin historia. Blindvisor var en utbredd företeelse redan på 1700-talet, berättar hon, även om tiggeriet blir mer uttalat ju längre fram i tiden man kommer. Så sent som 1973 spelade

Visarkivet in en blind marknadssångare, som då ännu sålde sin visa.

I Visarkivet finns mycket mer än bara noter, texter och ljudinspelningar.

Det finns mängder av intressant kring- och bakgrundsmaterial, ofta donerat av privatpersoner. Så till exempel berättar

Karin om ett skillingtryck om den svenske kaptenen Sven Petter Lagerhamn, som mördades ombord på sitt skepp på Svarta Havet år 1859. Ett barnbarnsbarn till honom hade börjat efterforskningar om händelsen och morfarsfaderns öde, material som efter hennes död lämnades till Visarkivet. Historien intresserade Karin som fortsatte att gräva och berättelsen växte och kom under flera månader att uppsluka henne helt. Det gick så långt att hon fick med sin man till Istanbul på semesterresa för att kunna söka upp den plats där mordet skedde och leta rätt på kyrkogården med kaptenens grav.

– Jag tror man kallar det grävsjuka bland arkeologer. Jag drabbades av något liknande. Man blir som besatt!

Resultatet blev en artikel som redovisas i Visarkivets populärvetenskapliga skriftserie *Noterat*, nr 18.

Karin har ridit sedan barndomen. Hon fick en egen islandshäst som 15-åring och kan sakna ridturen i skogen. Hon har återupptagit ridandet idag, men nu blir det mer disciplinerat med ridlektioner på ridskolans hästar. Hemma läser hon och sticker och sjunger, gärna folkliga visor, för de tre barnen.

Under de senaste fem åren har Karin Strand och hennes man komponerat musiken till SRs barnradiomaskot på webben, Radioapan. I samband med radions julkalender spelar Radioapan och hans vänner en ny sång varje dag, med olika teman varje år. 2012 års tema var fåglar.

En vecka varje år undervisar Karin på Visskolan på Nordiska Folkhögskolan i Kungälv, om folkliga vistraditioner. I mötet med de unga eleverna ser hon sig själv som 20-åring 1990 sitta där med palestinasjal och full av artistdrömmar. Ungefär då föddes de elever som hon nu undervisar på samma skola. Även en (snart) 43-åring kan få tidssvindl!

Karin ursäktar sig. Hon måste hämta barnen på dagis och skola. Hon skyndar iväg ut i snörytan i sin vackra svarta pälsmössa med matchande örhänge.

Text och bild: Inger Hammer

Hej alla ni som hjälper till att dokumentera USU:s verksamhet!
Jag vill snarast ha era bilder från 2012 (anvisningar, klicka på Bildarkivet).
Olof Wallenius olof.wallenius@tele2.se

Bakom kulisserna

När programmet har kommit och vi alla kastar oss över datorn eller pennorna för att anmäla oss, borde det ha uppstått kaos på sekretariatet. Ack nej, trots att nästan 48% av senioruniversitetets drygt 2500 medlemmar anmäler deltagande i någon serie eller cirkel, tycks de behålla lugnet. De tre första dagarna inkommer i genomsnitt 350 anmälningar per dag, det vill säga nästan hälften av de totalt cirka 2500 anmälningarna, som kommer under anmälningstiden. Det blir så småningom lugnare men alla ska tydas, registreras, skrivas in, kontrolleras av två personer. Betänk att matrikeln består av 220 000 rutor (celler), det vill säga med någon överdrift lika många möjligheter att pricka fel ruta. Vilken koncentration, vilket slit. Tur att det inte finns studieombud i ideell verksamhet!

Efter hand visar det sig vilka serier och cirklar som snabbast blir fulltecknade och vilka som får för få anmälda och måste ställas in. I år var den moderna konsten, sidenvägens textilier och filmstudiorna hetast

och minst eftertraktade Domkyrkan, träsnidarnas verk och den engelska litteraturen. Kan det bero på att vi tycker att vi kan Domkyrkan, att engelskan är ett litet hinder eller att träskulpturerna avhandlades kl 9.00 på morgonen!

Det är alltid lika spännande att få veta om man kommer med eller inte, oavsett om man sökt t.ex. 3 aktiviteter (150 personer har gjort det) eller 7 (4 personer). Det är inte antalet som avgör utan lokalernas storlek och statsbidragsreglerna. Man får varken vara för få eller för många och lokalerna måste ju rymma oss. Sal IX tar 104 personer och sal X 298 och därmed punkt. Hjälptill till leta större lokaler!

Ibland känns det som om rättvisan svajade lite t.ex. då vi inte kan styra postens utdelningstider för programmet. Men än så länge kan sekretariatet intyga att ingen kommit i kläm av det skälet. Man kan också berätta att ködisciplinen är stenhård. Lagt kökort gäller. Däremot diskuterar man ständigt olika metoder att göra systemet smidigare och säkrare. Framtiden får utvisa effekten.

Text: Agneta Sundelöf

Totalt antal alla cirklar		Tillgängliga platser	Antal anmälda	Varav ännu ej betalt	Antal på väntelista	Total beläggning	Konto	Totalt inbetalda avgifter
Cirklar		972	736	7	17	76%	Pg. 39 70 67-0	381,250 kr
Föreläsningsserier		2450	1808	6	34	74%	Pg. 39 70 67-0	540,600 kr
Resor & Utflykter		236	209	132	0	89%	Pg. 498 69 81-1	38,385 kr
Totalt		3658	2753	145	51	75%		960,235 kr

NR	Antagna till arrangemang VT2013	Typ av arrangemang	Maximalt antal deltagare	Antal som betalt	Antal som ännu ej betalt	Antal på väntelista	Beläggning	Avgift/ arrangemang	Hittills inbetalt/ arrangemang
1	Min musik	FS	400	281	0	0	114 lediga platser	300 kr	84,300 kr
2	Jazzhist.mästare IV	FS	90	69	0	0	18 lediga platser	300 kr	20,700 kr
3	Fördjup. först. jazzmusik	FS	90	44	0	0	43 lediga platser	300 kr	13,200 kr
4	En konsert blir till	FS	50	43	1	0	4 lediga platser	300 kr	12,900 kr
5	Min läsning	FS	195	129	0	0	62 lediga platser	300 kr	38,700 kr
6	Moderna konsten Gr 1	FS	201	198	0	23	Fullt inkl. reserverade	300 kr	59,400 kr
7	Moderna konsten Gr 2	FS	195	144	0	0	47 lediga platser	300 kr	43,200 kr
8	Filmstudio Gr 1	FS	100	95	0	0	3 lediga platser	300 kr	28,500 kr
9	Filmstudio Gr 2	FS	101	99	0	4	Fullt inkl. reserverade	300 kr	29,700 kr
10	Uppsala	FS	105	54	0	0	48 lediga platser	300 kr	16,200 kr
11	Politiska fil. klassiker	FS	105	67	0	0	36 lediga platser	300 kr	20,100 kr
12	Uppsala domkyrka	FS	105	44	0	0	58 lediga platser	300 kr	13,200 kr
13	Banbrytare	FS	105	97	1	0	5 lediga platser	300 kr	29,100 kr
14	Britt. litt. modernism	FS	INSTÄLLD	10	2	0	Err:520	300 kr	3,000 kr
15	Latin, tidigmodern	FS	105	33	2	0	68 lediga platser	300 kr	9,900 kr
16	Sidenvägen	FS	113	109	0	7	Fullt inkl. reserverade	300 kr	32,700 kr
17	Andra världskriget	FS	195	148	0	0	43 lediga platser	300 kr	44,400 kr
18	Amerik.populärkultur	FS	90	60	0	0	27 lediga platser	300 kr	18,000 kr
19	Cancer	FS	105	78	0	0	23 lediga platser	300 kr	23,400 kr
20	Världrel. idag	C	21	21	0	0	Fullt	300 kr	6,300 kr
21	Tro o vetande Gr 1	C	16	16	0	2	Fullt	300 kr	4,800 kr
21.5	Tro o vetande Gr 2	C	15	9	2	0	4 lediga platser	300 kr	2,700 kr
22	Kyrkobyggnader	C	19	0	0	0	19 lediga platser	300 kr	0 kr
23	Barns villkor Gr 1	C	13	8	0	0	5 lediga platser	300 kr	2,400 kr
24	Barns villkor Gr 2	C	13	13	0	0	Fullt	300 kr	3,900 kr
25	Konst, litt pomeransen	C	16	10	0	0	6 lediga platser	300 kr	3,000 kr
26	Skrivarstuga	C	12	12	0	1	Fullt	300 kr	3,600 kr
27	Litterär gestaltning	C	9	9	0	0	Fullt	300 kr	2,700 kr

Utdrag från kalkylblad med information om anmälda till föreläsningar och studiecirklar

Medarbetare till Rapportseriegruppen

Är du intresserad av att delta i gruppens arbete med förslag till nya rapporter, deras innehåll och utformning, korrekturläsning, kontakter med tryckerier etc.? I så fall hör av dig till gruppens ordförande Hans Aldskogius, 018-46 03 30 eller Hans.Aldskogius@kultgeog.uu.se.

Lokaler önskas

Vi blir fler och fler medlemmar och vår verksamhet ökar. Som många märkt behöver vi fler och större lokaler för föreläsningar och cirklar. Var hittar vi dem? Vi tar tacksamt emot tips på passande lokaler, någorlunda centralt belägna och till förmodat överkomliga priser. Lämna era tips per e-post eller telefon till sekretariatet.

Malin Åkerblom

Säg aldrig "bara pensionär"

Jag behöver inte stanna länge i riksdagens bevakade väntrum förrän Barbro Westerholm kommer och hämtar mig. Vi ägnar oss åt litet småprat i hissen och korridorerna. Väl framme i det enkelt möblerade arbetsrummet dyker hon ned på väsentligheterna.

– Det viktigaste för äldre människor är att känna sig behövda, säger hon.

Hon hänvisar till studier som visar att det betyder mer än att vara frisk, och i snabb takt radar hon upp yrkesgrupper som fortsätter att arbeta efter pensionsåldern: småföretagare, författare, konstnärer, skådespelare, illustratörer.

– I sådana yrken jobbar man så länge man är efterfrågad, säger hon och tar Yvonne Lombard, Ingvar Hirdwall och Meta Velander som exempel, ett par av dem en bra bit över 80.

I den offentliga sektorn och i storföretagen däremot är förhållandena annorlunda, där finns än så länge inte samma möjligheter.

– Efter 65 eller 67 får du blommor, tårta och litet dricka. Sen är det klart.

Konferens i Uppsala

Barbro Westerholm är inbjuden till Uppsala Senioruniversitet för att tala om äldres villkor i samhället. "Equal Opportunities for Senior Citizens" är titeln på den internationella konferens där hon och två andra

inbjudna ska medverka. De övriga föreläsarna är Lars Andersson, professor i gerontologi och Ann-Sophie Parent, generalsekreterare för nätverket AGE med säte i Bryssel.

"Det viktigaste för äldre människor är att känna sig behövda."

Konferensen ges den 13 september 2013.

Men om arbetslivet inte behöver dig? Om du hör till dem som gått hem efter hej och tack.

– Då är det bra att gå in i en ideell organisation.

I den sektorn råder ingen brist på sysselsättning: det kan handla om att vårda anhöriga, leda knatteidrott, ägna sig åt Röda Korset, kanske någon pensionärsorganisation eller barnbarnen. Studier visar att personer mellan 65 och 84 år är oerhört aktiva.

– Aktivitet ger status, säger hon.

Men viktigt är att göra ideell verksamhet synlig. Kommunerna sparar stora pengar på gratis arbetskraft. Ett exempel är Håbo kommun som sparade in en miljon via SPF, Sveriges Pensionärsförbund.

– Men ideella uppdrag ska visas i nationalräkenskaper, konstaterar hon.

Folkpartist

Barbro Westerholm är riksdagsledamot för folkpartiet. Att fråga henne om hur gammal hon är känns inte relevant, och jag gör det heller inte. Barbro Westerholm

har varit med mycket länge, det förstår man, och hon har drivit igenom mängder av beslut. Hit hör lagstiftningen kring diskriminering av äldre. Redan 2009 trädde den s.k. Diskrimineringslagen i kraft, men lagen var begränsad, den rörde bara arbetslivet.

– Just den begränsningen irriterade mig, säger hon.

Hennes förargelse över att lagen bara rörde arbetslivet fick henne att jobba för en bredare lag, vilket har gett resultat. Den nya lagen som trätt i kraft efter årsskiftet

Foto: Karin Carlsson

Barbro Westerholm är en av inbjudna talare till den internationella konferensen i Uppsala i september 2013.

omfattar alla samhällsområden, också t.ex. hälsa, sjukvård och boende.

– Det går inte att neka någon boende på grund av för hög ålder. Ingen åldersgräns får finnas i olika äldreboenden härnäst.

Att hon är nöjd med den nya lagen är det ingen tvekan om. Hon menar att den signalerar vilka normer som gäller i samhället.

– Den visar att äldre inte kan behandlas som sekunda, t.ex. ges billigare och sämre medicin eller nekas operationer. Inte heller kan en 70-åring nekas bensinkort på grund av ålder, vilket har hänt.

För att påverka åldersdiskriminering inom ett vidare område än arbetslivet har Barbro Westerholm verkat inom AGE, ett europeiskt nätverk för personer i åldern 50+ med säte i Bryssel. Ett utkast ligger nu i ministerrådet.

Barbro Westerholm

Läkare, professor, generaldirektör för Socialstyrelsen, medicinalråd, ordförande för WHO och Sveriges Pensionärsförbund, vice ordförande för AGE, Bryssel, riksdagsledamot för folkpartiet, hedersdoktor vid Uppsala universitet med mera.

Orättvisor

Att Barbro Westerholm reagerar starkt på orättvisor framgår tydligt, och när jag frågar vilken orättvisa som har engagerat henne allra mest som politiker säger hon tveklöst:

– Hbtq-frågor.

Rättigheterna för homosexuella, bisexuella och transpersoner ligger henne varmt om hjärtat. Många minns kanske året 1979 och ockupationen av trappan till Socialstyrelsens lokaler. Protesterna gällde kravet att homosexualitet inte skulle räknas som mental sjukdom. Som medicinalråd genomdrev Barbro Westerholm en ny lagstiftning.

– Nu är vi nästan i mål, säger hon.

Bara två hinder är kvar: att kravet på sterilisering för personer som bytt kön ska bort, och att ensamstående kvinnor ska ges rättighet till insemination. Ett riksdagsbeslut finns, bara lagen återstår.

– Tjugo år tog det, säger hon och liknar politiskt arbete vid att springa ett maratonlopp.

Fyrtiofem minuter har gått och vi avslutar intervjun. Barbro Westerholm leder mig ut genom riksdagskansliets korridorer mot de yttre säkerhetsspärrarna.

Det är lätt att smittas av energin hos Barbro Westerholm, rask i repliken, vänlig och uppmuntrande. Många kloka saker har sagts, men en sak har särskilt fastnat.

Det handlar om att aldrig nedvärdera sig själv, inte kalla sig ”bara pensionär.”

– När någon frågar dig vad du gör, använd aldrig ordet ”bara”.

Det rådet bestämmer jag mig för att följa direkt. Ordgrant.

Text: Karin Carlsson

Planering pågår

Brittmari Ekholm, Jeanette Backman och Cecilia Fredhammar hör till dem som arbetar med hotellbokningar, skriver ut program, söker sponsorer och planerar utflykter inför AIUTA:s* konferens i höst.

Till hösten, närmare bestämt den 13 september, är Uppsala Senioruniversitet värd för den internationella konferensen ”Equal Opportunities for Senior Citizens”, som är knuten till AIUTA:s styrelsemöte. Deltagarna väntas komma från ett flertal europeiska länder, bland annat Frankrike, Polen, Slovakien, England och Italien.

Inbjudna föreläsare till endagskonferensen är riksdagsledamoten Barbro Westerholm (se separat artikel), Stockholm, professorn i gerontologi Lars Andersson, Stockholm och Ann-Sophie Parent, Bryssel, generalsekreterare för AGE, EU:s paraplyorganisation för äldrefrågor.

Europeisk utblick

Lars Andersson kommer att beröra det vetenskapliga begreppet ”ålderism”, Ann-Sophie Parent ska ge oss en överblick av åldersdiskriminering i Europa och Barbro Westerholm kommer att tala om den nya diskrimineringslagen och förutsättningarna för äldre i Sverige. Dessutom ges en kort beskrivning av rapporten ”Åldres rätt till lika villkor i samhället”, utgiven av Maj Aldskogius, Björn Odin och Alice Rinell Hermansson för Uppsala Senioruniversitets räkning. Konferensen hålls på engelska.

AIUTA är ett världsomfattande nätverk för den ”tredje ålderns universitet”. Beslutet att förlägga nästa konferens i Uppsala togs av dess styrelse i Lissabon i våras. I styrelsen ingår Brittmari Ekholm och Karin Carlsson från Uppsala Senioruniversitet. Organisationen har sitt sekretariat i Toulouse i Frankrike.

Upplysningar om konferensen, som är öppen för Senioruniversitetets medlemmar, kommer i nästa nummer av Medlemsbladet liksom på hemsidan www.usu.se.

Text: Karin Carlsson

Foto: Karin Carlsson

Brittmari Ekholm är ansvarig för konferensen tillsammans med senioruniversitetets internationella grupp. Brittmari är ordförande för gruppen.

Foto: Karin Carlsson

Jeanette Backman och Cecilia Fredhammar vid sekretariatet arbetar med administrationen kring konferensen.

*AIUTA är den franska förkortningen för ”L'Association Internationale des Universités du Troisième Age”.

Verksamhetsberättelse och ekonomisk redovisning för år 2012

Uppsala Senioruniversitetet har under året fortsatt växa. Inte sedan senioruniversitetets start 1979 har så många nya medlemmar registrerats under ett verksamhetsår. Antalet medlemmar var vid årets slut 2584, vilket innebär en ökning med 220 personer eller 9,3 procent under 2012. En imponerande andel av medlemmarna är aktiva i verksamheten. Cirka 60 procent av medlemmarna har deltagit i minst en serie, cirkel, resa eller studiebesök.

För att även fortsatt kunna upprätthålla god service till medlemmar, föreläsare och cirkelledare har antalet ideellt arbetande funktionärer ökat under året. Verksamhetens beroende av de administrativa systemens funktion och tillförlitlighet har lett till att en sårbarhetsanalys har genomförts med målsättningen att undersöka om det finns rimlig möjlighet att fortsätta verksamheten utan alltför stora problem även om ”olyckshändelser” av olika slag skulle inträffa. Analysen resulterade i ett åtgärds paket som ledde till nya datorinvesteringar och delvis ändrade arbetsrutiner under 2012. Under 2013 beräknas säkerhetsarbetet fortsätta.

Styrelse

Styrelsen var fr.o.m. årsmötet den 13 mars 2012:

Ordförande	Ulla Myhrman
Vice ordförande	Per Olof Osterman
Sekreterare	Brittmarie Ekholm
Vice sekreterare	Christina Tellgren
Kassaförvaltare	Ellinor Lindström
Vice kassaförvaltare	Gunnar Ekman
Ledamot	Bertil Eriksson
Suppleanter	Christina Lindqvist Ingrid Åberg

Styrelsen har haft tio protokollförda sammanträden. Arbetsutskottet, bestående av ordföranden, sekreteraren och kassaförvaltaren, har under året beslutat i fyra ärenden som anmälts i styrelsen och protokollförts i styrelsens ordinarie sammanträdesprotokoll.

Det ökande medlemsantalet och medlemmarnas höga aktivitetsgrad speglar seniorenas intresse och vilja att ta del av det programutbud som senioruniversitetet kan erbjuda. Tisdagsföreläsningar, serier, cirklar, resor och studiebesök har under året varit mycket välbesökta. Lokaler har ibland varit begränsande för deltagandet och styrelsen undersöker därför möjligheten att till vissa aktiviteter finna alternativa lokaler med större kapacitet. Detta gäller framför allt de avgiftsfria tisdagsföreläsningarna. Antalet deltagare i serierna har ökat betydligt medan antalet cirkeldeltagare ligger på ungefär samma nivå som föregående år. Studiecirklar är emellertid en viktig del av programverksamheten och styrelsen anser det

vara angeläget att öka deltagandet även i den verksamheten. Detta har lyfts fram i Medlemsbladets utlysning av programmet för våren 2013.

Den internationella verksamheten har under året fått större utrymme genom att styrelsen beslutat stå som värd för ett styrelsemöte med AIUTA (l'Association Internationale des Universités du Troisième Age) den 12 september 2013 och anordna ett seminarium den 13 september. Seminariet bygger på den rapport som rapportgruppen tog fram 2012 om äldres rättigheter. Med anledning av konferensen har en omfattande uppdatering gjorts av hemsidans franska och tyska delar. En version på spanska är under utarbetande.

Styrelsen har under året beslutat att tilldela Margareta Dannaeus Folkuniversitetets gåvostipendium för år 2012 om 8 500 kr för en målarkurs på Åland samt att från Uppsala Senioruniversitetets stipendium för 2012 om 10 000 kr tilldela Elsy Liman Grave och Katalin Paloczi vardera 5 000 kr för studieresor till vardera Frankrike och Italien.

Revisorer

Auktoriserade revisorer Tommy Helmerskog och Lennart Wik vid Duo Revisionsbyrå har varit senioruniversitetets revisorer med Stig Brodin som revisorssuppleant.

Valberedning

Gudmar Lönnerholm (sammankallande), Per Jennische och Margaretha Sund valdes vid årsmötet 2012.

Årsmöte

Årsmötet hölls den 13 mars med ett 70-tal deltagare. Innan årsmötet startade visades ett bildspel från året som gått. Förra landshövdingen Ann-Cathrine Haglund presiderade som ordförande på årsmötet. Styrelsens bokslut fastställdes och styrelsen beviljades ansvarsfrihet. Sedvanliga val förrättades. Avgående ledamöter i styrelsen, Johnny Andersson, Rune Hedman och Monika Ekman avtackades. Vidare avtackades Alice Rinell-Hermansson och Sven Kullander, medlemmar i arbetsgruppen för serier och cirklar respektive tisdagsföreläsningar. Slutligen avtackades också Björn Linde och Leon Nicklasson som verkat inom arbetsgruppen för AV-teknik. Årsmötets gäst var Elsie Johansson som delade med sig av sina tankar och texter under rubriken ”Våga vara sitt eget jag”. I anslutning till föredraget framträdde senioruniversitetets kör under ledning av Gina van Dam.

Uppsala Senioruniversitetets organisation

Drygt 80 funktionärer är engagerade i planering och administration av verksamheten och bemanning av kansliet/sekretariatet. Samtliga arbetar ideellt. De är orga-

niserade i nio arbetsgrupper med en ordförande enligt följande:

Tisdagsföreläsningar (Eva Willén), Studiecirklar och föreläsningsserier (Birgitta Hedman), Resor och studiebesök (Maj Aldskogius), Internationell verksamhet (Brittmari Ekholm), Rapportserien (Rune Hedman t.o.m. 2012-03-13, Hans Aldskogius fr.o.m. 2012-03-14), Sekretariatet (Malin Åkerblom), WebbIT (Jens Danielsson), AV-teknik (Lasse Sunnås) samt Redaktionen för Medlemsbladet (Karin Carlsson). En aktuell förteckning med övriga medlemmar i Arbetsgrupperna finns på webbplatsen www.usu.se.

Vårkollegium och Höstsamråd

Arbetsgruppen för serier och cirklar inbjuder varje vår alla ledare av cirklar och serier tillsammans med styrelsen till ett kollegium. För ledare av cirklar är detta kollegium enligt avtal med Folkuniversitetet en obligatorisk årlig utbildningsaktivitet. Ett femtiotal personer deltog i vårens möte den 23 mars. Kollegiet inleddes med information om aktualiteter under våren och planeringen av höstens studieverksamhet. Därefter presenterade fil.dr h.c. Barbro Werkmäster bakgrunden till och arbetet med publikationen *Kvinna och konstnär*. Rapport från en studiecirkel 2010 om kvinnors konst (USU rapport Nr 13). Efter ett bildspel över aktiviteter inom senioruniversitetet år 2011 föreläste seniorlektor Åke Pålshammar om *Lärandet, hjärnan och åldrandet*. Som avslutning diskuterade cirkelledarna ämnesområdesvis med ledamöter i arbetsgruppen för serier och cirklar. En rapport från kollegiet har skickats ut till alla inbjudna.

I Höstsamrådet, som hölls den 9 november 2012, deltog drygt 60 funktionärer. Dagens tema var samverkan mellan senioruniversitetets arbetsgrupper och mellan arbetsgrupperna och sekretariatet. Sedan alla grupper presenterat sin verksamhet följde gruppdiskussioner som resulterade i ett antal förslag om samverkan och rationalisering, allt med syfte att gagna verksamhet och medlemmar.

Externa kontakter

Samarbetet med Folkuniversitetet har varit fortsatt gott och vår samlokalisering är positiv. Uppsala senioruniversitet är medlem i Uppsala Pensionärsföreningars Samarbetsråd, UPS, och ordföranden i senioruniversitetet har tillsammans med Margret Kihlén representerat senioruniversitetet i UPS styrelse. Fyra ombud från senioruniversitetet deltog i UPS Årsmöte och Höstmöte. Ordföranden deltog i UPS ordförandekonferens och senioruniversitetet har varit representerat vid flera planeringskonferenser avseende lokaler på Storgatan 11. Uppsala senioruniversitet har under året deltagit med informationsverksamhet vid den Äldremässa som årligen anordnas i Uppsala.

Uppsala senioruniversitet är medlem i AIUTA. Organisationen har som ändamål att främja äldre personers tillgång till studier och forskning. Brittmari Ekholm har varit ledamot i AIUTA:s styrelse med Karin Carlsson som suppleant.

Vidare är senioruniversitetet medlem i EFOS (European Federation of Older Students at Universities). EFOS grundades 1990 med målsättningen att främja äldre studerandes intressen vid universiteten i Europa. Carin Klasman har varit ledamot i EFOS styrelse med Karin Hagström som suppleant.

Sekretariatet

Sekretariatet, som också utgör senioruniversitetets expedition, håller den dagliga kontakten med medlemmarna via telefon och e-post, tar emot och registrerar medlemsanmälningar och inbetalningar till cirklar och föreläsningsserier, resor och utflykter. Funktionärerna sköter diariet, fakturor och hjälper andra funktionärer och lärare med kopiering, utskick och lokalbokningar. Under 2012 har det administrativa datasystemet uppgraderats och fler arbetsplatser skapats för att kunna hantera den ökande medlemstillströmningen. Flera funktionärer inom sekretariatet har dessutom specialuppgifter. Några av sekretariatets funktionärer ingår i Arbetsgruppen för resor och studiebesök, deltar i planeringen av sådana arrangemang och sköter huvuddelen av den administration som är förknippad med dessa. Andra av sekretariatets funktionärer ansvarar för att vårt datoriserade föreningsarkiv hålls aktuellt. Studieledarna, som också är knutna till sekretariatet, sköter administrationen av föreläsningsserier och studiecirklar såsom schemaläggning, lokalbokning, kontakt med lärare och serieansvariga samt färdigställande av programbladet. Under året har sekretariatsmedlemmar fortsatt träna på att lägga in nyheter och ändringar på vår nya webbsida.

Tisdagsföreläsningar

Totalt har 16 tisdagsföreläsningar hållits, åtta på våren och lika många på hösten. Antalet deltagare båda terminerna var totalt 2 682, där antalet har varierat mellan 64 och 298. I medeltal har antalet åhörare varit 168 per gång. Höstterminens föreläsningar har varit exceptionellt välbesökta med totalt 1670 deltagare – den högst noterade terminssiffran under den senaste femårsperioden, vilket ger ett medeltal av 209 deltagare per gång. Föreläsningarna har speglat aktualiteter i samhällsdebatt eller forskning men också problem som mänskligheten står inför under framförvarande decennier. Som exempel på det sistnämnda kan nämnas *Vatten* inför 2000-talet – globala utmaningar och möjligheter, *Tankar om hållbar utveckling* samt *Bränsle från sol och vatten*. Två föreläsningar har haft en speciell inriktning mot *Upplands historia* där nya rön om *Upplands forntid* och resultat från det omfattande arbetet om *Uppsala domkyrkas historia* belysts. En strävan har varit att ha en relativt jämn fördelning av ämnen inom områden som naturvetenskap/teknik/medicin och historia/samhällsvetenskap/kultur.

Föreläsningsserier

Under året genomfördes 15 serier på våren och 16 på hösten. Av dessa gavs båda terminerna serier i musik, i jazzhistoriens mästare, i den moderna konstens historia samt två i filmstudioform.

Vårterminen omfattade vidare serier om August Strindberg och på engelska om Charles Dickens. Andra serier tog upp bilden av människan i tro och vetenskap, latinets undermedeltid och tidigmodern tid, rysk kultur under 1900-talet, kontrasternas Afrika och det demokratiska systemets framväxt och sätt att fungera i Amerika. En serie tog upp trädgårdens historia, en den svenska skogen och en handlade om finanskriser och krishantering.

Av höstterminens övriga serier behandlade en fördjupad förståelse av jazzmusik, en möten med tonsättare från fyra sekler och en hjärnan, talet och musiken. I en serie berättade kulturpersonligheter om litteraturens betydelse för dem och en annan tog upp Uppsalas identitet, den lilla storstaden eller den stora småstaden. Andra gav fördjupad kunskap om det aktuella franska samhället, om Österrike från imperium till alprepublik och om orsaker till och följder av Sovjetimperiets fall. Krig, fred och försoning var temat för en serie, en annan tog upp hur sjukdom och läkemedel kan påverka hjärnans signalsubstanser och en handlade om cellen, den minsta enheten som har eget liv.

Totala antalet deltagare i serierna var under våren 1490 och under hösten 1689 personer.

Studiecirklar

Under vårterminen genomfördes 56 studiecirklar och under höstterminen 57 studiecirklar inom olika ämnesområden. Av dessa cirklar anordnades under våren (hösten) 4 (2) inom religion, filosofi och historia, 8 (10) inom litteratur, konst och musik, 2 (3) inom samhällsvetenskap och juridik, 6 (6) inom naturvetenskap, medicin och teknik samt 36 (36) inom språkområdena engelska, franska, grekiska, italienska, latin, meänkieli, spanska och tyska. Under våren genomfördes även en cirkel i kinesiska.

Totala antalet deltagare i cirkelarna var under våren 612 och under hösten 636 personer.

Rapportserien

Två rapporter har getts ut under år 2012. Rapport nr 14, "Äldres rätt till lika villkor i samhället", av Maj Aldskogius, Alice Rinell-Hermansson och Björn Odin, utkom i början av 2012.

Rapport nr 15 utgavs med anledning av att senioruniversitetets Skrivarstuga 2011 kunde fira sitt 20-årsjubileum. Rapporten har sammanställts av Kia Sjöström, som för närvarande leder Skrivarstugan; hon har biträtt i det arbetet av Agneta Sundelöf. Rapporten förelåg i tryck den 7 december 2012.

Resor och studiebesök

Under år 2012 har senioruniversitetet anordnat 30 längre eller kortare resor med 1 106 deltagare. Som researrangörer har anlitats Reseskaparna, Favoritresor, Kinalotsen och Rolf Wendle. Två resor har ställts in p.g.a. för litet antal deltagare; Huset Habsburg (Wien) under våren och en resa till Kina under hösten. Introduktion i

bussen lämnas numera på flertalet resor, även vid endagsresor såsom till teatrar, operor, konserter och konstutställningar.

Längre resor som i de flesta fall har förberetts via föreläsningsserier, en eller flera seminarietillfällen eller en studiecirkel (sju resor med 148 deltagare) har varit Kina med Kinalotsen, Istanbul med Reseskaparna, S:t Petersburg och Novgorod samt en operaresa till Malmö och Köpenhamn med Favoritresor, Litauen och Lake District med Rolf Wendle samt Vadstena med Jörn Johansson. Dessutom har några resor anordnats i samband med studiecirklar.

Endagsresor

Endagsutflykter i Uppsalatrakten (sju resor eller studiebesök med 213 deltagare) till Ångsö slott, Ångsö nationalpark i Roslagen, Wij trädgårdar, Kyrkogårdsvandring, Fredens hus och Blåsenhus i Uppsala.

Teaterresor (fem resor med 224 deltagare)

Spöksonaten och Till Damaskus av August Strindberg på Dramaten, I sista minuten av Carin Mannheimer (två resor) och From Sammy with Love på Stockholms stadsteater.

Opera-, konsert- och musikalresor (sju resor med 275 deltagare)

Orlando Paladino på Drottningholms slottsteater, Karmelitsystrarna, Carmen och Trollflöjten på Kungliga operan, Maskeradbalen på Folkoperan, en konsert i Berwaldhallen samt musikalen La Cage aux Folles på Oscars.

Konstresor (sju resor eller studiebesök med 254 deltagare)

Eugène Jansson (en resa) och Helene Schjerfbeck/Lars Jansson (två resor) på Waldemarsudde, Dräktmuseet i Uppsala Domkyrka (två grupper), Fotografiska, Halwylska palatset (två resor) samt Picasso och Duchamp på Moderna museet.

Webb-IT

Webbplatsens möjlighet att spara och markera viktiga filer har vidareutvecklats.

Tillgången till bildarkivet har förfinats.

Ett system för att göra statistik på sidbesök har införts.

Webbsidorna på engelska, franska och tyska har reviderats.

Tillgång till blanketter och mallar har utvecklats.

Nio personer har numera administratörsbehörighet till webbplatsen. Utbildning av dessa personer pågår kontinuerligt.

Resultatet av en sårbarhetsanalys har använts för att genomföra åtgärder, som minimerar konsekvenserna av oförutsedda händelser. Nya datorer och programvaror till senioruniversitetets administrativa IT-system har inköpts och installerats. De gamla datorerna har uppgraderats för att möjliggöra flera arbetsplatser i de nya lokalerna. Alla användare har introducerats i de nya programvarorna.

Audiovisuell teknik

Målsättningen har varit att alla som ansvarar för tisdagsföreläsningar och föreläsningsserier och i vissa fall även cirkelledare ska få en teknisk assistent som behärskar den AV-utrustning som används (CD-spelare, diabildsprojektor, DVD-spelare, head-set med trådlös mikrofon, dataprojektor, bärbar dator för uppkoppling mot Internet, visning av PowerPoint-presentationer mm).

AV-gruppen har under vår- resp hösttermin servat 14 resp 15 serier, 5 resp 8 tisdagsföreläsningar samt ett antal cirklar. I alla salar som senioruniversitetet använder för föreläsningsserier finns numera fast installerade dataprojektorer och hörslina. Serieledarna och föreläsningsseriedarna har ansvarat för att ta reda på vilken AV-utrustning som de olika föreläsarna behöver och AV-assistenterna för att den funnits på plats i god tid före föreläsningens start. Vissa av serierna har under året utnyttjat lokaler både i universitetshuset och i Missionskyrkan, vilket inneburit att AV-teknikerna måste behärska flera helt olika system.

Alla AV-tekniker och alla föreläsningsseriedare har inbjudits till utbildning både i universitetet och i Missionskyrkan i början av varje termin. Avsikten har varit att föreläsningsserierna ska ha en ansvarig AV-tekniker och helst en reserv, men det har inte helt gått att genomföra, då antalet AV-tekniker har varit begränsat. Med hjälp av massutskick via e-post har ytterligare personer rekryterats vilket kommer att hjälpa upp situationen 2013.

Initiativ har även tagits för att säkerställa god hörbarhet i de salar som är utrustade med hörslina, då klagomål kommit att slingan inte fungerat tillfredsställande. Dessa åtgärder är ännu inte helt avslutade. Utrustning har inköpts för att på ett bättre sätt kunna spela upp ljud (framför allt CD) i Universitetets sal X. Kontakter har tagits med Universitetet för att komma fram till en bättre och varaktig lösning.

Utbildning för cirkelledare i Missionskyrkans lokaler Insikten och Utsikten har ägt rum v.39 för att de fullt ut ska kunna utnyttja datorn och de nyinstallerade externa högtalarna och därigenom kunna ge deltagarna ett fullgott ljud vid uppspelning av CD, DVD och vid uppkoppling mot Internet.

Internationell verksamhet

AIUTA:s styrelsemöte och generalkonferens ägde rum i Lissabon, Portugal i april. Brittmari Ekholm och Karin Carlsson deltog. Vid generalkonferensen valdes Brittmari Ekholm till ordinarie ledamot av AIUTA för en tvåårsperiod och Karin Carlsson valdes till suppleant för motsvarande period. Vid AIUTA:s styrelsemöte i London i december deltog Brittmari Ekholm och Karin Carlsson. Brittmari Ekholm har deltagit i EFOS styrelsemöte i maj i Magdeburg, Tyskland och Carin Klasman och Björn Odin har deltagit i styrelsemöte med EFOS i oktober i Wrocław, Polen. En ansökan inom ramen för Grundtvig Partnership Program lämnades till Internationella programkontoret i Stockholm i februari. Ansökan, som tyvärr avslogs, koordinerades av Senioruniversitetet i Groningen,

Nederländerna. En förnyad ansökan inom Grundtvig-programmet har förberetts under slutet av år 2012. Vidare har förberedelser pågått inom den Internationella arbetsgruppen för AIUTA:s styrelsemöte och konferens som skall hållas i Uppsala den 12-13 september 2013. Under året har ett utbyte med Universidad Permanente de la Universidad de Alicante, Spanien genomförts. Femton seniorer besökte sålunda Uppsala i juni och återbesöket i Alicante skedde i september.

Medlemsbladet

Tidningen har under 2012 kommit ut med fem nummer, varav nr 3 och 5 innehåller höst- respektive vårprogrammet. Årsupplagan har ökat med 800 och uppgår nu till 13 950. Under innevarande år har redaktionens medlemmar förstärkts med en person med uppgift att arbeta med layout och typsättning. Redaktionen har också gjort en studieresa till Edinburgh där kolleger från Edinburgh U3A delade med sig av sina erfarenheter både beträffande programverksamheten och kommunikationen till medlemmarna.

Ekonomi

Senioruniversitetet har en stark balansräkning med ett fritt eget kapital på drygt 2 miljoner kronor. Det utgörs av balanserade överskott från drygt 30 års verksamhet, i huvudsak tillkomna efter 2003. År 2012 är det tredje året för vilket beslut har tagits om att använda en del av våra tillgångar till att täcka ett planerat underskott i verksamheten. Den expanderande verksamheten vad avser såväl medlemsantal som programutbud och ambitionen att ge bästa möjliga service till medlemmar, deltagare och medverkande ställer höga krav på investeringar i effektiva administrativa hjälpmedel och verksamhetsstöd. Investeringar har även gjorts i backup-system för säker lagring och åtkomst till alla data, utveckling av webbplatsen och uppgradering av AV-utrustningen i de studielokaler som förhys.

Verksamheten omsatte totalt drygt 2,6 miljoner kronor. Medlemsavgifterna uppgick till 535 760 kr och deltagaravgifterna för cirklar och föreläsningsserier till 1 577 865 kr.

De direkta kostnaderna för verksamheten (arvoden, lokalhyror, studiematerial) uppgick till 1 492 250 kr.

Kultur- och researrangemang, försäljning av Matriklar och Rappporter samt bidrag via Folkuniversitetet och kommunen gav 529 814 kr i intäkter och i kostnader 413 385 kr.

Administrativa/föreningsgemensamma kostnader (kansliets omkostnader, internationellt och nationellt samarbete, möteskostnader, kostnader för Medlemsbladet, program och webbplats) uppgick till 958 062 kr.

Årets resultat uppgår till minus 132 070 kr. Detta skall jämföras med det budgeterade underskottet 450 000 kr. Styrelsen föreslår att årets resultat överförs i ny räkning.

Fullständig och reviderad verksamhetsberättelse med resultat & balansräkning för år 2012 kommer att föreläggas årsmötet den 15 mars 2013. Den kan även beställas för hemskick alternativt hämtas på senioruniversitetets kansli tidigast 1 mars.

Styrelsen vill avslutningsvis tacka föreningsmedlemmarna för deras intresse, stöd och engagemang i verksamheten. Ett speciellt tack riktas till alla de ideellt arbetande funktionärerna, vilkas insatser är en förutsättning för att verksamheten skall fungera.

Uppsala i februari 2013

Ulla Myhrman	Per Olov Osterman	Brittmari Ekholm
Bertil Eriksson	Gunnar Ekman	Ellinor Lindström
Christina Tellgren	Christina Lindqvist	Ingrid Åberg

Förslag till styrelse Uppsala Senioruniversitet, USU, 2013

Ordförande:	Britt-Louise Gunnarsson	Nyval till 2014
Ledamöter:	Brittmari Ekholm	Vald till 2014
	Gunnar Ekman	Vald till 2014
	Per Olof Osterman	Vald till 2014
	Christina Tellgren	Vald till 2014
	Ellinor Lindström	Omval till 2015
	Ulla Myhrman	Nyval till 2015
Suppleanter:	Eva Willén	Nyval till 2014
	Ingrid Åberg	Omval till 2014
Revisorer:	Tommy Helmerskog	Omval till 2014
	Lennart Wik	Omval till 2014
	DUO revisionsbyrå	
Revisorsuppleant:	Stig Brodin	Omval till 2014

Uppsala, januari 2013

Gudmar Lönnerholm (sammankallande)	Per Jennische	Margaretha Sund
---------------------------------------	---------------	-----------------

Den nyvalda styrelsen kallas till konstituerande sammanträde omedelbart efter årsmötet.

Dagordning

vid Uppsala Senioruniversitets årsmöte 2013,
fredagen den 15 mars kl 13.00
i Kyrksalen, Missionskyrkan, S:t Olofsgatan 40

Årsmötet öppnas av föreningens ordförande

1. Fråga om årsmötets stadgeenliga utlysning.
2. Val av ordförande och sekreterare för mötet.
3. Val av två justeringsmän för mötets protokoll.
4. Styrelsens verksamhetsberättelse med bokslut för det gångna verksamhetsåret.
5. Revisorernas berättelse för det gångna verksamhetsåret.
6. Fastställande av resultat- och balansräkning.
7. Fråga om ansvarsfrihet för styrelsen.
8. Styrelsens information om verksamhetens inriktning och ekonomisk plan för innevarande verksamhetsår.
9. Val av ordförande för ett år.
10. Val av fyra styrelseledamöter för två år och två suppleanter för ett år jämte eventuellt erforderligt fyllnadsväl.
11. Val av två revisorer och en revisorssuppleant.
12. Val av valberedning.
13. Fastställande av medlemsavgift för nästa verksamhetsår.
14. Ärenden som styrelsen hänvisat till årsmötets behandling, anmälda i kallelsen till årsmötet.
15. Motioner till årsmötet.
16. Mötet avslutas.

Efter mötet talar professor Stefan Parkman över temat "Ledandets glädje".
Därefter bjuder USU på kaffe och tårta.

Från
Skrivarstugan

Tålamod

Snötäcket är gammalt i år.
Påfyllt gång på gång sen före jul.
Tallrisprydnader med röda rosetter
vilar under snön på fönsterblecket.
En enkel ljusslinga i äppelträdet
har varit mitt riktmärke i mörkret

Jag skottar bara gången till brevlådan.
Bred nog för vänner
med sparkstötting eller rollator
Nu är gången djup som en halv tunnel

Vad tänker lökarna där nere i jorden
Vet de att de har nästan en halv meter snö ovanpå?

Jag talar till dem:
Ha tålamod än
men sen får ni skynda er.

Jag talar till mig själv:
Gamla människa
Gläd dig åt att snön är så vit
och att dagarna blivit längre
Städa lådor, sy mattor
Skriv uppsats till Skrivarstugan så länge
Så kommer de alla sedan
Snödroppar, krokus, scilla
hyacinter, påskliljor, tulpaner —

Ingrid Jansson